

Олеся Гончара, 71

Матеріал з Вікіпедії — вільної енциклопедії.

Садиба Осипа Родіна — будинок другої половини XIX сторіччя, розташований в Києві на вулиці Олеся Гончара, 71.

Будинок — один із цінних невід'ємних елементів забудови кварталу. Наказом Департаменту охорони культурної спадщини (ДОКС) Київської міської державної адміністрації № 46 від 22 вересня 2020 року будівлі надали статус щойно виявленої пам'ятки історії та архітектури^[1].

Зміст

Історія садиби

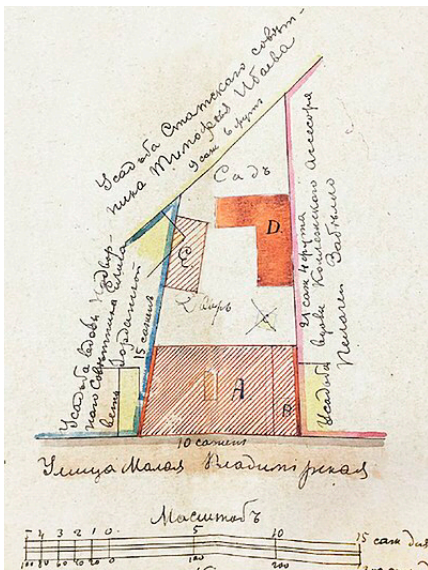
Боротьба за збереження пам'ятки

Архітектура

Примітки

Джерела

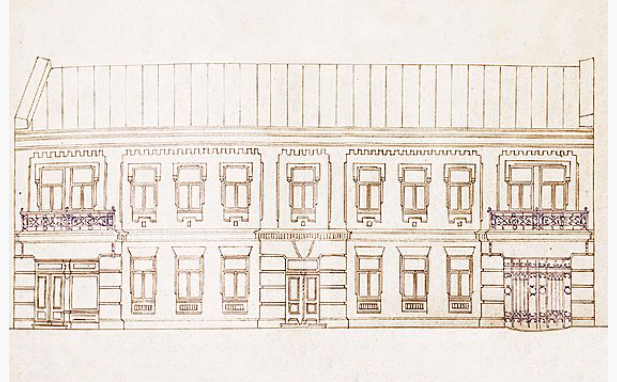
Історія садиби

Генеральний план садиби (1881)

У другій половині XIX сторіччя на території садиби стояв одноповерховий дерев'яний будинок із садом і господарськими будівлями. 1881 року ділянку викупив селянин Осип Родін. 1882 року на його замовлення збудували кам'яницю за проектом

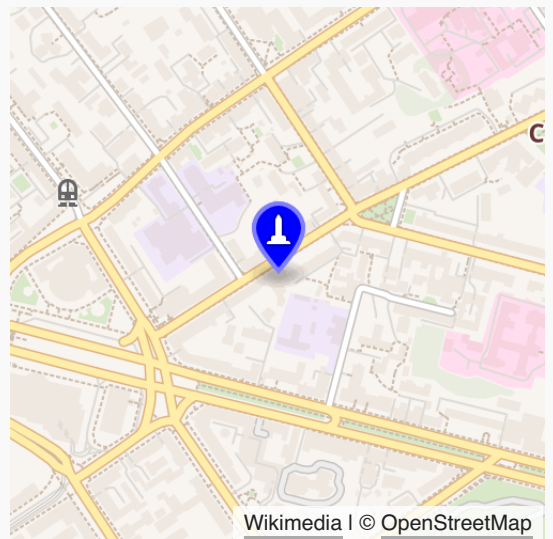
Олеся Гончара, 71

Проект кам'яниці 1882 року

50°26′52″ пн. ш. 30°29′48″ сх. д.

Країна	Україна
Розташування	Київ
Тип	будівля
Стиль	еклектика (архітектура) ^d і цегляний стиль
Архітектор	Ніколаєв Володимир Миколайович

Олеся Гончара, 71 у Вікісховищі

київського архітектора Володимира Ніколаєва. 1901 року садиба перейшла у спадок донькам Родіна — міщанкам Надії Зелінській і Ганні Богорській. 1910 року садибу продали дворянину Казимиру-Альбіну Жубру, який на той час працював в управлінні Південно-Західної залізниці^[2].

Близько 1922 року більшовики націоналізували будинок і передали в оренду житлокооперативу.

19 жовтня 1998 і 30 березня 2001 року частину приміщень викупило фірма «Вета». 2001 року КМДА передала в оренду 99 квадратних метри комунального майна на третьому поверсі Головному управлінню культури для «Театру історичного портрету». До 2014 року приміщення займала «Вільна сцена» театру драми і комедії на Лівому березі, що є найменшим театром у Києві^[2].

27 листопада 2003 року рішенням міськради будівлю перевели із житлового фонду в нежитловий. У березні 2011 року майно територіальної громади (будівля № 71) передали в оренду й одразу дозволили приватизувати нежитлові приміщення. 14 червня 2012 року комунальне підприємство «Київжитлоспецексплуатація» звернулось до Київського апеляційного господарського суду з позовом про виселення з приміщень фірми «Вета» і повернення майна. Суд задовольнив ці вимоги^[3].

8 квітня 2010 року фірма «Арікс» викупила сусідню ділянку № 69, а 2013 і 2015 років року — 71. За результатами журналістських розслідувань визначено кінцевого бенефіціарного власника фірми «Арікс» — Яків Басс, батько Дениса Басса, колишнього заступника київського голови Леоніда Черновецького^[4]. У цілому забудовники об'єднали ділянку № 69, 71 і 73 і розпочали там зведення адміністративно-готельного, згодом багатофункціонального комплексу з паркінгом. 2016 року в експертному звіті «Української будівельної експертизи» було зазначено, що передбачено зведення 16-поверхової будівлі на ділянці № 69 і семиповерхової — на ділянці № 71. Колишня садиба підлягала знесенню^[3].

2019 року фірма «Арікс» делегувала функції замовника будівництва ТОВ «Концепт-плаза». Різні власники «Концепт-плаза» пов'язані з фірмами з орбіти Дмитра Ісаєнка, народного депутата від ОПЗЖ, Андрія Вавриша, колишнього заступника директора департаменту містобудування й архітектури Київської міськадміністрації, згодом власника компанії «Saga Development» і забудовника ЖК «Saga City Space» та інших. Забудовники за допомогою громадської організації «Європейський закон і порядок» через суд домоглись визнання внесених ними змін у дозволі на будівництво^{[4][5]}.

Боротьба за збереження пам'ятки

Пам'ятці загрожує знищення^[4]. Активісти, об'єднані навколо проєкту «Мапа реновації», намагаються врятувати пам'ятку. Вони звернулися до депутатів Київської міської ради з вимогою зберегти будинок від зруйнування. 22 вересня 2020 року Департамент охорони культурної спадщини надав будинку статус щойно виявленої пам'ятки історії та архітектури^{[1][6]}.

Забудовники оскаржили наказ в Окружному адміністративному суді. Суд звернувся до Українського товариства охорони пам'яток історії й культури щодо визначення цінності будівлі. У своєму висновку ця установа віднесла об'єкт до рядової історичної споруди і

рекомендувала вилучити його з переліку об'єктів культурної спадщини. Посилаючись на цей документ, 28 січня 2021 року суд задовольнив позов забудовника і скасував наказ ДОКС^{[3][4]}.

Архітектура

Цегляний будинок первісно був двоповерховий. На початку ХХ сторіччя добудували третій поверх.

Вирішений у формах цегляного стилю й еkleктики з використанням елементів модерну. Кам'яниця зберегла свою автентичність в архітектурному декорі. Фасад розчленований центральною і боковими розкріповками, які фланковані лізенами. На рівні першого поверху лізени рустовані. Віконні прорізи прямокутні, а на верхньому поверсі аркові.

Станом на лютий 2021 у цілому кварталі збереглися лише два зразки забудови кінця ХІХ сторіччя, зокрема й кам'яниця № 71^[2].

Примітки

- [Наказ Департаменту охорони культурної спадщини № 46, 2020, с. 4](#)
- [Садиба Осипа Родіна, 2020](#)
- [Рішення Окружного адміністративного суду міста Києва № 640/28045/20, 2021](#)
- [Знесення нововиявленої пам'ятки на Гончара, 2021](#)
- [Сагайдачного, 18: житло під виглядом готельних апартаментів, 2020](#)
- [ОАСК вилучив будинок на Гончара з переліку об'єктів культурної спадщини, 2021](#)

Джерела

- Департамент охорони культурної спадщини КМДА. [Наказ № 46 від 22 вересня 2020 року](#). — 2020.
- Рішення Окружного адміністративного суду міста Києва № 640/28045/20 від 28 січня 2021 року. — 2021. — 28 січня. Процитовано 5 лютого 2021.
- ОАСК вилучив будинок на Гончара з переліку об'єктів культурної спадщини. [Поруч будують багатоповерхівку // The Village](#). — 2021. Процитовано 5 лютого 2021.
- ОАСК «зніс» нововиявлену пам'ятку на Гончара, на місці якої Ісаєнко з партнерами будує 19-поверхівку // [Наші гроші](#). — 2021. — 5 лютого. Процитовано 5 лютого 2021.
- [Садиба Осипа Родіна // Мапа реновації](#). — 2020. Процитовано 5 лютого 2021.
- Шарпінська Ірина. [Сагайдачного, 18: житло під виглядом готельних апартаментів // Наші гроші](#). — 2020. — 30 липня.

Садиби Києва

Будинок на Андріївському узвозі, 10-а • [Маєток Беретті](#)
• [Садиба Більського](#) • [Маєток Марії Бродської](#) (1900-ті)
• [Садиба Гальперіна](#) (1899) • [Садиба на Олеся](#)
[Гончара, 71](#) • [Маєток Зайцева](#) • [Особняк Закса](#) (1873) •

Садиби	Збережені	<u>Будинок з ірисами</u> • <u>Садиба Іпсіланти</u> • <u>Особняк Ковалевського (1913)</u> • <u>Будинок на Крутому узвозі, 4 (1846)</u> • <u>Садиба на Липській, 16 (1914)</u> • <u>Маєток Лібермана (1898)</u> • <u>Садиба Міхельсона (1896)</u> • <u>Садиба Мурашка</u> • <u>Садиба на Нагірній, 14</u> • <u>Будинок невітшої вдови (1908)</u> • <u>Садиба на Покровській, 11</u> • <u>Маєток Полякова (1910-ті)</u> • <u>Особняк Равіч-Думітрашко (1890-ті)</u> • <u>Садиба на Сагайдачного, 20/2</u> • <u>Садиба на Сагайдачного, 27</u> • <u>Садиба на Саксаганського, 38 (1871-1899)</u> • <u>Кам'яниця на Спаській, 1/2</u> • <u>Садиба на Спаській, 12</u> • <u>Маєток Івана Терещенка (1875)</u> • <u>Маєток Ніколи Терещенка (1875)</u> • <u>Маєток Олександра Терещенка (1893–1898)</u> • <u>Маєток Федора Терещенка (1882)</u> • <u>Особняк Трепова</u> • <u>Будинок Трубецьких</u> • <u>Особняк на Трьохсвятительській, 5/1 (1894)</u> • <u>Садиба Ханенків</u> • <u>Садиба на Хорива, 2</u> • <u>Садиба на Шовковичній, 14</u> • <u>Шоколадний будиночок (1901)</u> • <u>Замок барона Штейнгеля (1879)</u>
	Втрачені	<u>Кам'яниця Сави Туптала</u> • <u>Палац Головинського</u> • <u>Садиба на Ілленка, 51</u> • <u>Особняк на Лабораторній вулиці, 9б</u>
Архітектори	<u>Павло Альошин</u> • <u>Володимир Безсмертний</u> • <u>Едуард-Фердинанд Брадтман</u> • <u>Павло Голландський</u> • <u>Микола Горденін</u> • <u>Андрій Гун</u> • <u>Андрій-Фердінанд Краусс</u> • <u>Олександр Кривошеєв</u> • <u>Василь Кричевський</u> • <u>Володимир Ніколаєв</u> • <u>Василь Осьмак</u> • <u>Віктор Прохоров</u> • <u>Валеріян Риков</u> • <u>Віктор Сичугов</u> • <u>Павло Спарро</u> • <u>Людвік Станзані</u> • <u>Федір Троупянський</u> • <u>Олександр Хойнацький</u> • <u>Олександр Шіле</u> • <u>Георгій Шлейфер</u>	

Отримано з https://uk.wikipedia.org/w/index.php?title=Олеся_Гончара,_71&oldid=30706821

Цю сторінку востаннє відредаговано о 10:47, 6 лютого 2021.

Текст доступний на умовах ліцензії Creative Commons Attribution-ShareAlike; також можуть діяти додаткові умови. Детальніше див. Умови використання.